Gemeenteraad

Aan de gemeenteraad

Dienst/afdeling: Bestuur en Advies

Datum

24 oktober 2023

Onderwerp

Zienswijze Wijziging Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord

Uw kenmerk

Aantal bijlagen

Wat adviseert het college te besluiten?

1. De volgende zienswijze te geven op de voorliggende wijziging Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord:
- Als gemeenteraad ondersteunen wij uw voorliggende aanpassing gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord en vinden dat dit goed aansluit bij de aanpassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen waar dit uit voortvloeit.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Deze wijziging heeft ook impact op de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord die hierdoor geactualiseerd moet worden.

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) maakt (publiekrechtelijke) samenwerking mogelijk tussen provincies, gemeenten en/of waterschappen. De Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) betreft een verplichte gemeenschappelijke regeling (GR). VRBN heeft tot 1 juli 2024 om wijzigingen door te voeren in de gemeenschappelijke regeling. De VRBN heeft afstemming gezocht met de andere GR'en in de regio Brabant-Noord. Daar zijn ook afspraken over gemaakt.

Het Bestuur van de VRBN heeft middels een aanbiedingsbrief op 3 augustus gevraagd aan de deelnemende gemeenten om voor 16 november 2023 te reageren met een zienswijze op de

voorliggende wijziging Gemeenschappelijke regeling VRBN. Door capaciteitsgebrek is het niet gelukt om tijdig een zienswijze voor de gemeente Oss op te stellen en aan te bieden voor behandeling in de gemeenteraad (voor 16 november). Agendering in de raadscommissie van 30 november en behandeling in de raad van 14 december is hiermee alleen nog haalbaar.

Welk resultaat willen we bereiken?

Met de gewijzigde wet beoogt de wetgever de betrokkenheid van gemeenteraden bij het bestuur van een samenwerkingsverband te verbeteren. Zo introduceert de gewijzigde Wgr extra mogelijkheden en instrumenten voor raden om hun kaderstellende en controlerende rol beter in te vullen. Aangezien samenwerkingsverbanden verschillend van aard zijn, hebben gemeenschappelijke regelingen ruimte om de gewijzigde Wgr op een eigen manier toe te passen. De raden van deelnemende gemeenten bepalen hoe ze met de nieuwe mogelijkheden omgaan.

VRBN heeft de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de voorgestelde wijziging:

- Samenwerken is meer dan de Wgr
  Samenwerking tussen VRBN en betrokken gemeenten is niet afhankelijk van wijzigingen in de Wgr. Al vanaf 2020 is VRBN hier bijvoorbeeld concreet mee bezig door 'Verbeteren van het samenspel met gemeenten' op te nemen als een van de pijlers in het beleidsplan van VRBN. Ook de betrokken griffiers beogen de samenwerking tussen raden en gemeenschappelijke regelingen te verbeteren met hun rapport 'Grip op regionale samenwerkingsverbanden'.
- Het AB-lid is aanspreekpunt voor de raad
  De Wgr brengt geen wijziging in de algemene rol van de raad tegenover de burgemeester in zijn rol als Veiligheidsregiobestuurder. AB-leden blijven daarmee het eerste aanspreekpunt voor hun raad.
- Instrumenten van de nieuwe Wgr creëren meer inhoudelijke betrokkenheid en passen bij omvang en bevoegdheden van VRBN
  De nieuwe Wgr geeft raden meer instrumenten voor sturing. Voortkomend uit de behoefte tot meer inhoudelijk debat en een 'kleinere afstand' tot gemeenschappelijke regelingen. De wet laat nadrukkelijk de keuze voor verschillende instrumenten aan een individuele regeling.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

a. Met de voorgestelde wijzigingen wordt de betrokkenheid van gemeenteraden verder versterkt.
   VRBN heeft bij het wijzigen van de GR de adviezen van de griffiers in de regio gevolgd. Op veel vlakken kent VRBN al een hoge mate van betrokkenheid, bijvoorbeeld via zienswijzen op de Kadernota, begroting en beleidsplan (incl. risicoprofiel) en een actieve informatieplicht. Dit is nu nog nadrukkelijker opgenomen in de GR door toevoeging van artikel 4.5,

zienswijzen, naast art. 10.4 met de wettelijk verplichte zienswijzen in het kader van de begrotingscyclus.

Binnen VRBN is het historisch zo gegroeid dat ook de resultaatbestemming aan de gemeenteraden wordt aangeboden voor een zienswijze. Dit kent geen wettelijke grondslag, maar is uitsluitend opgenomen in de financiële verordening. Voorstel is om dit voortaan bij het Algemeen bestuur te laten. VRBN loopt dan gelijk met andere regelingen waarin dit ook niet gedaan wordt. Middelen kunnen effectiever ingezet worden omdat er eerder in het jaar over besloten kan worden en de administratieve druk voor gemeenteraden vermindert. In de praktijk wordt er weinig gebruik gemaakt van de mogelijkheid op een zienswijze op dit punt. Aanleiding is vrijwel altijd een regionaal adoptie-advies. Dat advies blijft in stand voor het DB/AB, waardoor de waarborg van deze advisering in stand blijft. Om deze redenen is de resultaatbestemming niet toegevoegd in het zienswijzeartikel van de gewijzigde GR.

Nieuw is een artikel over participatie. Op de regionale raadsbijeenkomst (VVB) van 10 mei 2023 is een suggestie gedaan om raden in de gelegenheid te stellen wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij ingrijpend geachte bovengemeentelijke en langdurige crises. Dit is nu opgenomen in artikel 4.6 van de GR. VRBN heeft daarnaast een verbondenheid met inwoners en de maatschappij. Brandweervrijwilligers zijn daar het sprekende voorbeeld van. Via bijvoorbeeld een participatieraad worden vrijwilligers geïnformeerd en kunnen ze meepraten over het functioneren van de organisatie. Ook is er vanuit verschillende beleidsprogramma's structureel contact met bedrijven, inwoners en studenten waardoor mede richting wordt gegeven aan beleid. De GR biedt hier nu nadrukkelijk ruimte toe.

Een compleet overzicht van de wijziging Wgr, adviezen van de griffiers en toepassing in GR VRBN is opgenomen in het zienswijzeverzoek van de VRBN in bijlage 1.

b. Met de wijziging van de GR voldoet deze aan de Wgr en is daarnaast weer up to date. VRBN heeft de wijzigingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verwerkt in de Gemeenschappelijke regeling (GR). Hiermee voldoet de GR aan de gewijzigde Wgr. De nieuwe GR bevat ook een aantal technische aanpassingen en kleine correcties. Hiermee is de GR ook weer up to date.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

A. De voorgestelde wijziging van de GR versterkt de positie van de gemeenteraden en voert redactionele wijzigingen door. Dit geeft geen kanttekeningen en risico's.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. <u>Financiën</u>

1. Dit voorstel heeft geen directe financiële consequenties.
2. Nieuw opgenomen is een uittredingsregeling (aanpassing artikel 12.2 in de GR). De GR VRBN is een verplichte gemeenschappelijke regeling volgens de indeling van gemeenten in regio's zoals vastgelegd in de Wet Veiligheidsregio's. Wijzigt de indeling, dan kan uittreding aan de orde zijn. Hierbij is nu het uittredingsmodel opgenomen dat bij uittreding van de gemeente Haaren is gehanteerd

b. Communicatie

1. De concept wijziging van de GR is opgesteld op basis van een regionaal ingestoken kader en proces dat is afgestemd in de regionale coördinatiegroep voor gemeenschappelijke regelingen die in Noordoost Brabant actief is.

Figuur 1. De nieuwe procedure voor het wijzigen van een GR.

2. De nieuwe Wgr verplicht een getrapte procedure waarbij een voorstel tweemaal aangeboden wordt aan de gemeenteraden. Eenmaal voor zienswijze en eenmaal ter toestemming. Onderliggend raadsvoorstel heeft betrekking op de zienswijzeprocedure. Op basis van de ingediende zienswijzen wordt een definitieve tekst opgesteld van de GR. Deze tekst wordt vervolgens ter toestemming in procedure gebracht. Dit gebeurt in de eerste helft van 2024 zodat de nieuwe GR op 1 juli 2024 in werking kan treden.

Bijlagen

- Raadsbesluit
- Brief met zienswijze aan Bestuur VRBN
- Zienswijzeverzoek VRBN
- Concept Gemeenschappelijke regeling VRBN 2024 met wijzigingen bijhouden
- Concept Gemeenschappelijke regeling VRBN 2024 incl. toelichting